Gemeente Amsterdam

Commissie Beschermwaardige Houtopstanden

Advies aanvraag

Invullen door aanvrager:	
Boomsoort wetenschappelijk	Ginkgo biloba
Boomsoort NL	Japanse notenboom
Locatie	Hortus Botanicus, Plantage Middenlaan 2a
BoomID	GISIB: 4512833 GeoVisia: N1771
Datum adviesaanvraag	6 maart 2025
Reden adviesvraag	Bijv. veiligheidskap of project PBK of particulier verzoek
Bijlagen	1. Paspoort monumentale boom 2. Boomtechnisch onderzoek 3. Aanvraag omgevingsvergunning 4. Advies boomadviseur op aanvraag omgevingsvergunning

Planning

Aanvraag kapvergunning: 20 december 2024

NB: bij de aanvraag omgevingsvergunning is aangegeven dat de boom geen monumentale status heeft. *De CBH heeft echter in haar harmonisatieadvies van Stadsdeel Centrum d.d. 24-4-2024 betreffende boom aangemeld als beschermwaardig vanwege haar beeldbepalende waarde en zeldzaamheidswaarde. Het bestuurlijk traject om de beschermwaardige status vast te stellen is momenteel nog gaande.*

Gewenste moment van uitvoering: uiterlijk 26 mei 2025 (6 maanden na oplevering boomtechnisch onderzoek)

Reden aanvraag kap ~~/ verplant / > 20% snoei~~*

In opdracht van de Hortus Botanicus heeft de Bomenbieb in de zomers van 2023 en 2024 een boomtechnisch onderzoek uitgevoerd, dat op 27 november 2024 is opgeleverd. De aanleiding was een hevige bladverwelking in de zomer van 2023. In het najaar van 2024 was de boom al bijna volledig afgestorven.

Op dit moment is takbreuk een reëel gevaar, door de locatie kunnen bezoekers van de Hortus daardoor risico lopen.

Uit het onderzoek werd de volgende conclusie getrokken:
Er is geen eenduidige oorzaak aan te wijzen is voor het snel afsterven van de boom. Vermoedelijk gaat het om een verwelkingsziekte als Verticillium of een waterschimmel in de bodem zoals Phytophtora. Ginkgo's staan echter niet bekend als een boomgeslacht die daar last van kan hebben.

** doorhalen wat niet van toepassing is*

Mogelijk hebben de werkzaamheden op het maaiveld onbedoeld iets getriggerd bij de boom of de wortels.

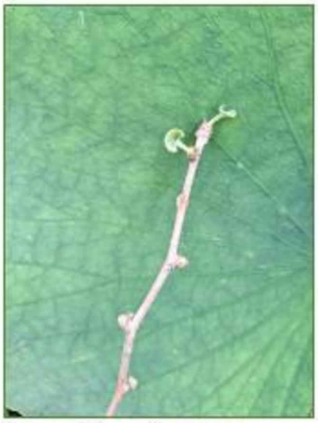
Overzichtsfoto ginkgo najaar 2024

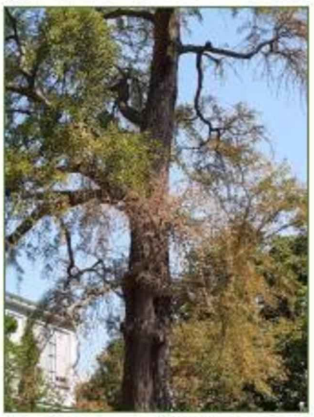
Het enige groene blaadje op de stam in november 2024.

Zomer 2024, volledige verwelking van de bladeren.

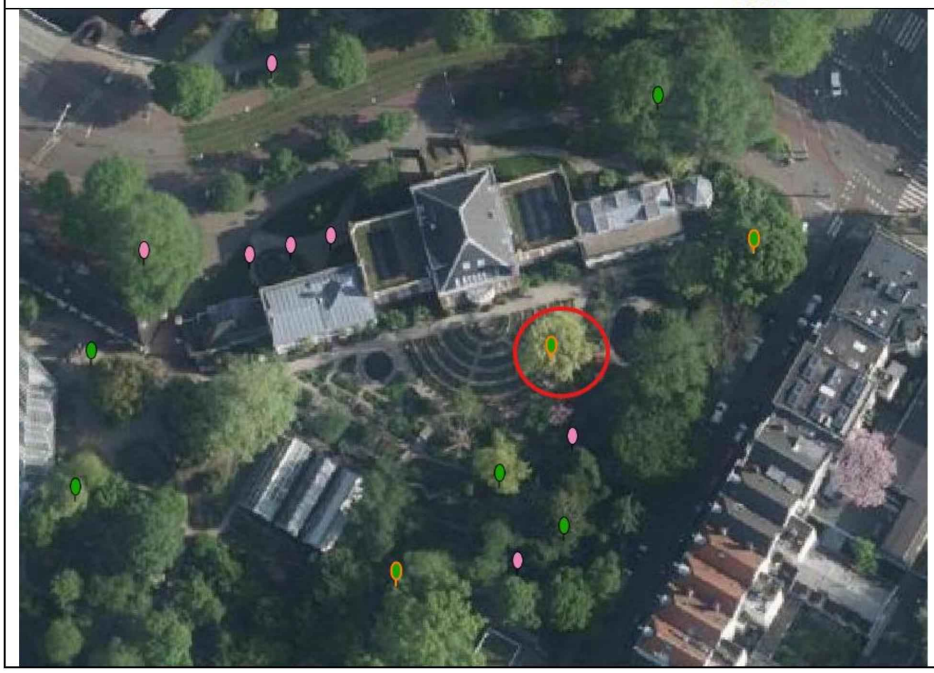
Hergroei vanuit de knoppen zomer 2023

Hevige verwelking in de kroon zomer 2023

Bladnecrose en klein blad ten tijde van het onderzoek zomer 2023

** doorhalen wat niet van toepassing is*

Zijn er alternatieven onderzocht en zijn daar rapportages van
ja ~~/ nee~~*

In het boomtechnisch onderzoek wordt aangegeven dat er is gekeken naar boombesparende maatregelen, maar dat dat niet tot de mogelijkheden behoort:

De standplaats, de beeldbepalendheid van de plek en de samenstelling van de collectie vormen de basis voor het advies om de boom geheel te vellen. Wellicht kan er iets met het hout gedaan worden in de vorm van een bijzonder object of stadshout of stadsplanken of een souvenir voor de bezoekers.

Zijn er alternatieven onderzocht m.b.t. de inrichting / omgeving / beheer en zijn daar rapportages van
~~ja /~~ nee*

Mogelijkheden zijn op deze locatie met hoge bezoekersaantallen zeer beperkt

De gemeentelijke boomadviseur adviseert t.a.v. herplant het volgende:
Herplant van een boom van de 1ste grootte. Deze boom moet voldoen aan de minimale plantmaat van 20-25 cm op 1 meter hoogte. Op volwassen leeftijd dient de boom minimaal 15 meter hoogte te bereiken. De boom dient in de volle grond te worden geplant.

Bij projecten: is er een BEA uitgevoerd)
~~ja / nee /~~ n.v.t.*

** doorhalen wat niet van toepassing is*

Gemeente Amsterdam
Commissie Beschermwaardige Houtopstanden

Advies CBH

De Commissie Beschermwaardige Houtopstanden adviseert
de vergunning wel te verlenen. De noodzaak voor het vellen is voldoende aangetoond. De alternatieven voor de voorgenomen ingreep zijn voldoende onderzocht en de keuze is afdoende onderbouwd.

Onderbouwing:
Bij haar advisering is de commissie gebonden aan de gemeentelijke bomenverordening. Deze stelt in artikel 5, lid 2 dat alleen van het verbod tot vellen van een beschermwaardige houtopstand kan worden afgeweken indien sprake is van zwaarwegende omstandigheden. Naar ons oordeel is het afsterven van de boom (oorzaak onbekend) en de kans die vervolgens optreed op stam- en/of takbreuk een omstandigheid die het vellen nodig maakt.

Daarnaast is bij een onbekende aantasting het vellen ook aan te bevelen als fytosanitaire maatregel om eventuele verspreiding van een ziekte of aantasting te voorkomen.

Er is geen aanvullende schouw geweest, het oordeel is gemaakt op basis van het aanwezige onderzoeksrapport en de bekendheid met de betreffende boom.in 2024 is visueel vastgesteld dat de boom de beschreven ziekte- en afstervingsverschijnselen inderdaad vertoonde.

De commissie stemt in met het herplantadvies van de boomadviseur: herplant van een boom van de 1ste grootte. Aanvullend adviseert de CBH een boomsoort in het kader van de collectieontwikkeling.

Vastgesteld in de vergadering van 16-4-2025

Voorzitter **Secretaris**

5.1, 2, e 5.1, 2, e

5.1, 2, e 5.1, 2, e

Advies opgesteld door 5.1, 2, e
Aanwezig op de vergadering:
5.1, 2, e 5.1, 2, e

** doorhalen wat niet van toepassing is*

** doorhalen wat niet van toepassing is*